

Gärdesgården

Analys

Program

Koncept

Temat och inspirationskällan till parken är "Alla vi barn i Bullerbyn", en av Astrid Lindgrens välkända berättelser. Det är det gamla odlingslandskapet med åkrar, ängar, hamling, gärdesgårdar och barnens äventyr i detta landskap som återges i parkens gestaltning. Parken ska bjuda in till upptåg, vara fantasieggande och inspirera till spontana lekar. Här ska det historiska landskapet visas upp och gamla traditioner åter tas i bruk.

Analys

Bakgrund

I dagsläget finns Uppsalas stadspark i anslutning till Fyriskan i stadens södra del. Här ligger också flertalet av stadens kvartersparker och mindre grönytor. I Uppsalas norra delar är utbudet av parker snålt tilltaget och trycket på de grönytor som finns högt. Nu utreds om ytterligare en stadspark kan anläggas mellan bostadsområdena Svartbäcken och Luthagen för att tillgodose uppsalabornas behov av grönytor och väga upp balansen på storleken mellan södra och norra Uppsalas grönområden.

Förutsättningar

Det aktuella området består av grönytor kring Seminariet, Fyrishov och den parkering som är placerad mellan dessa. Området har stor potential att utvecklas till ett attraktivt grönområde då stora delar kan tillvaratas och ingå i den nya gestaltningen. Parken är idag indelad i flera stora ytor av varierande karaktär som dels kan förstärkas och dels kan byggas bort för att skapa ett mer sammanbundet och tillgängligt område. Parken kan också binda ihop de två bostadsområdena i en gemensam samlingspunkt. I området kring parken finns flertalet förskolor, skolor och äldreboenden, vilka tillsammans med de totalt 20 345 st boende ger ett stort underlag för besök av parken.

Program

Stadsparken

Stadsparken bidrar till stadslivet och gör staden biologiskt, socialt och estetiskt levande. Den knyter ihop stadens grönområden och överbygger dess barriärer. Genom rekreationssområdets rum med varierande möjligheter till nyttjande skapas en plats där uppsalaborna både kan se och synas men samtidigt finna avkoppling och vila.

I parken finner besökaren bland annat: vild natur; rymd; fridfullhet; artrikedom; allmänning; fest; kultur; lek och odling. Parken är tillgänglig för alla och känns trygg oavsett förutsättningar. Området har kulturhistorisk karaktär och fungerar också som pedagogiskt centrum, läs mer under Kultur.

Å-stråket

Fyriskan tillgängliggörs genom ytterligare en gång- och cykelöverfart, ombyggnad av befintlig gc-bro samt utbyggda gång- och cykelvägar. Breddning av ån, en äventyrlig passage samt mer variation i vattenspegeln bidrar till en å-nära upplevelse.

Ekologi

Parken blir en grön lunga i staden och skapar tillsammans med Uppsalas övriga grönstråk gröna korridorer genom staden för djur och växtliv. Variation är ett ledord både vad det gäller planering och skötsel vilket gynnar biologisk mångfald och artrikedom. I området skapas kulturhistoriska biotoper där kulturväxter och lantraser prioriteras. I parken finns också mer naturlika planteringar som lämnas att utvecklas så som naturen själv behagar. I de delar av parken där hårdgjorda ytor inte kan undvikas utreds dagvattenhantering och lösningar som gröna tak och väggar blir aktuella. Hela området bidrar till ett bättre Uppsala-klimat vad det gäller vind, kyla, luft- och vattenkvalitet.

Kultur

Rekreatationsområdet värnar om den lokala historien och levandegör dessa värden genom begränsad djurhållning och gammaldags skötselmetoder. Parken är ett levande pedagogiskt centrum där såväl teoretisk som praktisk kunskap finns att hämta. Verksamheter som guidning och skolklassdeltagande bidrar till detta. Platsen kan också användas vid olika högtider och bli en samlingsplats för fest och folkliv. I parken finns lokaler för café samt galleri-verksamhet.

Ingela Hamberg

12/03-2012

LK0150 - Studio - stadens offentliga rum

Skala 1:200

Växtkaraktärer

Då parken redan bjuder på intressanta växtkaraktärer utvecklas och förstärks dessa. I området kring seminariet bevaras stora solitärträd som Kastanj, Bok och Lind. Kring cafébyggnaden planteras syrener och i denna miljö anläggs ett jordgubbsland. Äppelträdlunden sköts så att aplarna ger frukt och kring stammarna får gräset komma upp och bilda örtrika blomsterängar. Gräsytor klipps med häst och vagnsklippare vilket ger en vildare grön matta mellan äppellundens ängs-stycken. Den granplantering som skyddar området från sydvästvinden byggs ut med fler granar och får en brynplantering inåt området av nypon och hallonbuskar. Parkeringen mellan områdena bryts upp och blir åkermark där sädesslag som korn, råg, vete och havre får sällskap av och blandas upp med åkerogräsen vallmo, blåklint, vinda och viol. Översvämningsrisken i den här delen av parken är välkommen då slammet från ån kan ge ny näring till åkerlapparna. Längs ån får vattentåliga växter som sälg och pil dominera, dessa hålls emellertid i schack så att den å-nära upplevelsen bevaras. Vägen som skär genom området är Lindbekantad och lindarna hamlas för att förstärka känslan av det gamla landskapet och åkerbruket. De beskurna träden tillsammans med ängsplanteringar och gärdesgårdar ger också en upplevelse av att vara i parken som bilförare. Centralt för bilföraren som passerar genom parken blir Kärreks- och ängsrondellen som ökar framkomligheten och säkerheten i området. På Fyrishovsidan kompletterar mindre träd stora solitärer och ger skugga soliga sommark dagar. Fyrishov kan också bli aktuellt för utredning av takträdgårdar och gröna väggar.

Växtlista

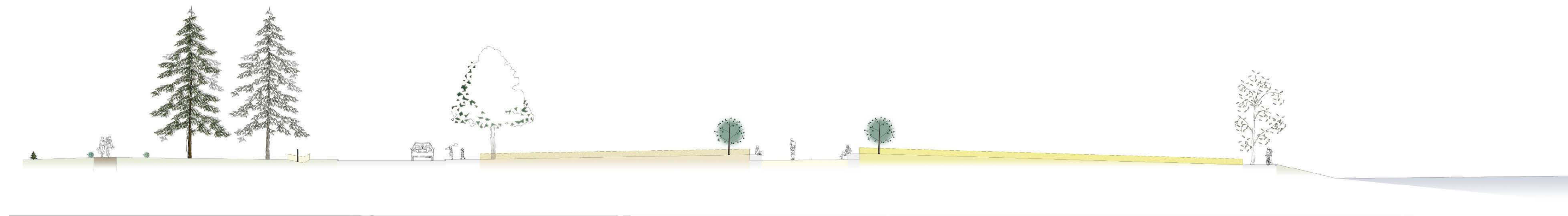
Kastanj Aesculus hippocastanum
Bok Fagus sylvatica
Äpple Malus x domestica
Lind Tilia cordata
Gran Picea abies
Berggran Abies lasiocarpa
Björk Betula pendula
Oxel Sorbus media
Sälg Salix caprea
Pil Salix fragilis
Kärrek Quercus palustris

Syren Syringa vulgaris
Nypon Rosa dumalis
Hallon Rubus idaeus

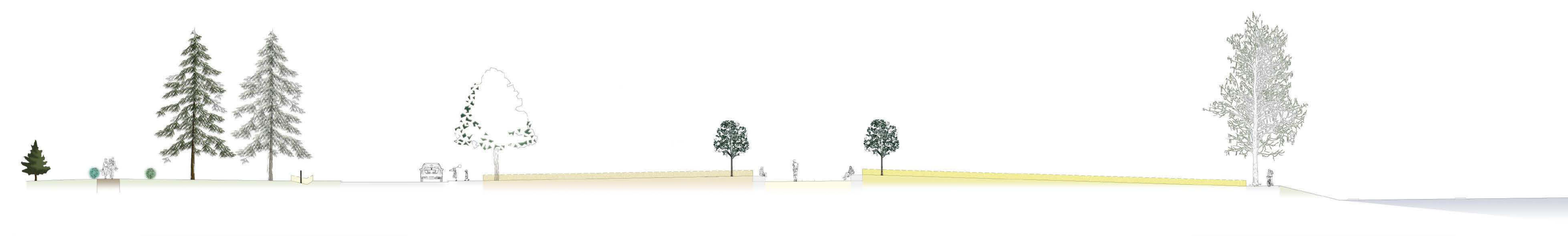
Äng – örter
Åker – sädesslag och åkerogräs

Sektion i skala 1:200, vid nyplantering.

Sektion i skala 1:200, efter fem år.

Sektion i skala 1:200, efter 30 år.

